

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku
a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní
politiky a vnějších vztahů EU)

Ing. Mgr. Karel Hlaváček
Mgr. Martin Pelc
Bc. Irena Škrobáková

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

<i>OBSAH</i>	2
<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	3
KOSOVO-SRBSKO: DOHODA O UROVNÁNÍ VZTAHŮ	3
KOMISE: PŘÍSTUPOVÉ ROZHOVORY PRO SRBSKO, SAA PRO KOSOVO.....	3
ISLAND: PARLAMENTNÍ VOLBY A BUDOUCNOST PŘÍSTUPOVÉHO PROCESU.....	4
EVROPSKÝ PARLAMENT: POLITIKA ROZŠÍŘENÍ.....	5
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	7
UNIE PRO STŘEDOMOŘÍ: SETKÁNÍ PŘEDSEDŮ PARLAMENTŮ.....	7
MALI: EUTM MALI, SITUACE V ZEMI.....	8
EP: ZÁSADA OSN „ODPOVĚDNOST ZA OCHRANU“	9

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

KOSOVO-SRBSKO: DOHODA O UROVNÁNÍ VZTAHŮ KOMISE: PŘÍSTUPOVÉ ROZHOVORY PRO SRBSKO, SAA PRO KOSOVO

Pozadí

V březnu 2011 byla zahájena jednání mezi Srbskem a Kosovem pod záštitou EU s cílem normalizovat vzájemné vztahy mezi oběma stranami. Byly uzavřeny dílčí dohody o praktické spolupráci, avšak žádná dohoda, kterou by bylo možno označit za urovnávající vzájemné vztahy. Srbsko zdůrazňovalo, že Kosovo neuzná jako samostatný stát, současně prosazovalo co nejširší autonomii pro území severního Kosova a razantně odmítalo svrchovanost Kosova nad tímto územím. Na druhé straně Kosovo samosprávu a autonomii pro severní část země vylučovalo a požadovalo, aby Srbsko přestalo blokovat členství Kosova v mezinárodních organizacích. Kvůli těmto sporným bodům bylo uzavření jakékoli dohody mimořádně obtížné.¹

Aktuálně

Dne 19. dubna 2013 premiéři Ivica Dačić a Hashim Thaçi v Bruselu parafovali dohodu o urovnání vztahů,² která je např. podle eurokomisaře pro rozšíření Štefana Füleho přelomovou a den jejího uzavření dnem historickým.³ Podle vysoké představitelky Unie Catherine Ashtonové, která se osobně účastnila jednání, se uzavřením dohody podařilo překonat úzkou, ale hlubokou propast mezi oběma státy.⁴

O den později hlasoval kosovský parlament 89 hlasy pro přijetí dohody, proti se vyslovilo 5 poslanců. Následně 27. dubna schválil dohodu srbský parlament 173 hlasy, proti hlasovalo 24 poslanců. Srbský legislativní sbor ovšem zdůraznil, že schválení dohody neznamena uznání nezávislosti Kosova a že i nadále považuje území za součást Srbska.

Obsahově dohoda zejména vymezuje principy, podle nichž mají fungovat srbské municipality v severním Kosovu. Prvních šest bodů dohody se týká práv oblastí se srbskou většinou, které budou mít kontrolu nad vzděláním, ekonomickým rozvojem a zdravotnictvím, avšak jen pokud uznají Kosovo jako nejvyšší právní autoritu na celém území (aniž by však uznaly nezávislost Kosova na Srbsku). Policie a soudy budou

¹ Commissioner Štefan Füle's reaction to the results of the Belgrade-Pristina Dialogue. 19. 4. 2013. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-351_en.htm.

² Text dohody v anglickém jazyce je dostupný [ZDE](#).

³ Remarks by High Representative Catherine Ashton on the EU-facilitated dialogue. 19. 4. 2013. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/136875.pdf

⁴ Statement by EU High Representative Catherine Ashton. 3. 4. 2013. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/136626.pdf.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacek@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

spadat pod pravomoc Kosova, kosovští Srbové budou ovšem moci jmenovat své členy na některé policejní posty. Předmětem sporu se stal článek 14, který měl řešit srbské blokování Kosova v otázce přistoupení do mezinárodních organizací. Nakonec byl proto tematicky omezen na přistoupení do EU, kdy se strany zavazují, že se nebudou vzájemně blokovat.⁵

Předpokládaný vývoj

Srbsko se schválením dohody přiblížilo otevření přístupových rozhovorů s EU.⁶ Již před uzavřením dohody avizovala EU podmíněnost přístupových rozhovorů urovnáním vztahů Srbska s Kosovem. Evropská komise označila podepsání dohody za splnění klíčové priority k viditelnému a dlouhodobému zlepšení vztahů s Kosovem a doporučila zahájení přístupových rozhovorů.⁷ Zároveň Evropská komise dospěla k závěru, že Kosovo je připraveno k zahájení jednání o asociační dohodě.⁸ Implementace dohody o urovnání vztahů však zřejmě bude nelehká, především kvůli odmítavému postoji kosovských Srbů, kteří s podpisem nesouhlasí a dovolávají se referenda.⁹

ISLAND: PARLAMENTNÍ VOLBY A BUDOUCNOST PŘÍSTUPOVÉHO PROCESU

Pozadí

V roce 2008 bylo islandské hospodářství silně zasaženo finanční a ekonomickou krizí, která se taktéž promítla do politického dění v zemi. Tehdejší vládní koalice pod vedením konzervativní Strany nezávislosti ztratila důvěru veřejnosti. Protivládní protesty a demonstrace následně vyústily na jaře 2009 do předčasných parlamentních voleb, ve kterých zvítězila levicová strana sociálních demokratů. Strana nezávislosti zaznamenala svůj nejhorší volební výsledek od roku 1923, kdy se poprvé účastnila voleb. Sociální demokraté požadovali okamžité zahájení přístupových jednání s EU jako záruku a záchranu pro islandskou ekonomiku. V návaznosti na to byla v červenci 2009 podána přihláška do EU a o rok později získal Island status kandidátské země a zahájil rychle a bezproblémově probíhající přístupové rozhovory.¹⁰

⁵ Euobserver: Ashton clinches Kosovo-Serbia deal. 19. 4. 2013. Dostupné z: <http://euobserver.com/enlargement/119873>.

⁶ Remarks by High Representative Catherine Ashton on the EU-facilitated dialogue. 19. 4. 2013. Dostupné z: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/136875.pdf

⁷ European Commission: Joint report to the European Parliament and the Council. 22. 4. 2013. Dostupné z: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2013/sr_spring_report_2013_en.pdf.

⁸ European Commission: Joint report to the European Parliament and the Council. 22. 4. 2013. Dostupné z: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2013/ks_spring_report_2013_en.pdf.

⁹ Euobserver: Kosovo Serbs reject EU-brokered deal. 20. 4. 2013. Dostupné z: <http://euobserver.com/tickers/119874>.

¹⁰ Maškarinec, Pavel. Prezidentské volby na Islandu 2012. Evropská volební studia 7, 2, 171-179. ISSN 1801-6545.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Aktuálně

Dne 27. dubna 2013 se konaly řádné volby do islandského parlamentu. Nespokojenost veřejnosti s tvrdou ekonomickou politikou dosavadního koaličního kabinetu sociálních demokratů a levicového Hnutí zelených naznačovala změnu vlády. Po čtyřech letech vlády levice opět vyhrála Strana nezávislost, která získala 26,7 % hlasů voličů a 19 z 63 křesel v parlamentu. Druhá, Strana pokroku, která byla střídavě koaličním partnerem Strany nezávislosti, získala 24,4 % a rovněž 19 mandátů. Sociálně demokratická Aliance se propadla od minulých voleb v roce 2009 o 16,9 % a získala 12,9 % a 9 mandátů oproti 20 mandátům z minulých voleb. Strana nezávislost spolu se Stranou pokroku v 63 členném parlamentu disponují společně s 38 křesly a mají tak potřebnou většinu. Obě strany spolu již společně vládly (od roku 1995 do 2007).

Předpokládaný vývoj

Strana nezávislosti je považována za euroskeptickou stranu se silným proatlantickým akcentem. Ve svém volebním programu zdůraznila, že národní zájmy Islandu jsou nejlépe zajištěny, když země stojí mimo struktury EU. V případě plnohodnotného členství v EU totiž z jejího hlediska hrozí, že Unie převezme kontrolu nad největším islandským zdrojem – rybolovem.¹¹ Stejně tak i Strana pokroku je vnímána jako euroskeptická strana. Výhra těchto dvou stran pravděpodobně přinese změnu orientace Islandu, kterou před čtyřmi lety určili sociální demokraté.

EVROPSKÝ PARLAMENT: POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

Pozadí

Dne 18. dubna 2013 Evropský parlament (EP) přijal několik usnesení, ve kterých se europoslanci vyjádřili k přístupovým procesům a zhodnotili postup některých kandidátských zemí na jejich cestě do EU. Usnesení obsahovala různá doporučení jak pro kandidátské země, tak i dovnitř do EU směrem k ostatním unijním institucím i ke členským státům.¹²

Chorvatsko

Europoslanci pochválili Chorvatsko za dosavadní pokrok v přípravách na přistoupení k EU, které je plánováno na 1. červenec 2013. Podle EP Chorvatsko zvládlo provést všechny důležité politické, ekonomické i společenské reformy, díky nimž by mělo být schopno plnit závazky plynoucí z členství v EU. Evropský parlament vyzval Dánsko a Německo, poslední dva státy EU, které doposud nedokončily ratifikaci přístupové smlouvy, aby tak bez prodlení učinily. Europoslanci také apelovali na členské státy,

¹¹ Euroactiv: Vztahy EU a Islandu. 30. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/rozsirovani-eu/link-dossier/vztahy-eu-a-islandu-000065>.

¹² Europolitics 4629, Parliament insists on reforms in Serbia, Kosovo and Montenegro, 19. 04. 2013.

aby přechodná opatření pro chorvatské občany používaly pouze v nezbytně nutných případech.

Podle usnesení by Chorvatsko mělo vytrvat v dynamice modernizace země i po vstupu do EU a mělo by nadále aktivně provádět strukturální reformy pro zajištění lepší vlády práva, efektivního a nezávislého soudnictví a fungujícího a konkurenceschopného hospodářství. Chorvatsko by mělo také hrát aktivní roli v procesu stabilizace a integrace ostatních zemí západního Balkánu do EU a mělo by se podělit o své jedinečné zkušenosti z vlastní transformace a úspěšné integrace do evropských struktur.¹³

Srbsko

Směrem k ostatním kandidátským zemím západního Balkánu Evropský parlament upozornil na důležitost rozvoje dobrých sousedských vztahů a apeloval na provádění nezbytných reforem zaměřených na boj s korupcí a organizovaným zločinem, nezávislost justice, svobodu médií a ochranu menšin.

V případě Srbska by se podle europoslanců měly přístupové rozhovory rozběhnout v červnu 2013, za předpokladu, že současná vláda udrží tempo provádění reforem v oblasti justice, boje proti korupci, svobody médií a ochraně menšin. Usnesení rovněž doporučuje, aby srbský a kosovský parlament a občanská společnost byly více zapojeny do dialogu mezi Bělehradem a Prištinou.¹⁴

Kosovo

Kosovo musí podle europoslanců učinit rychlé reformní kroky v oblasti právního státu, boje s korupcí a organizovaným zločinem, ochrany menšin, administrativních kapacit a zahraničního obchodu, s cílem umožnit spuštění stabilizační a asociační dohody.

Podle Ulrike Lunacek, zpravodajky pro Kosovo (Zelení, Rakousko) by zbylé členské státy, které doposud neuznaly Kosovo (Španělsko, Řecko, Rumunsko, Slovensko, Kypr), měly podpořit společné úsilí EU, uznat jeho samostatnost a tím umožnit Kosovu, aby se mohlo plně zapojit do Europolu, Interpolu a do mezinárodních institucí i sportovních událostí.

Černá Hora

Ze tří posledně jmenovaných zemí dosáhla Černá Hora podle hodnocení Evropského parlamentu největšího pokroku na cestě ke členství v EU. Přesto Parlament

¹³ Evropský parlament; Chorvatsko je připraveno stát se členem EU v červenci, říkají poslanci; zpravodajství – rozšíření, 18. 04. 2013, [ZDE](#).

¹⁴ Evropský parlament; Srbsko, Kosovo, Černá Hora: Evropský parlament apeluje na reformy a dobré sousedské vztahy; zpravodajství – rozšíření, 18. 04. 2013, [ZDE](#).

zdůrazňuje, že je potřeba zintenzívnit boj s korupcí a organizovaným zločinem, posílit svobodu médií a práva žen.¹⁵

Turecko

Europoslanci se zabývali také přístupovými rozhovory s Tureckem, u nichž žádali otevření kapitoly justice a základní práva a kapitoly vnitřní záležitosti. Podle Evropského parlamentu by jednáním v těchto oblastech měla EU přispět a podpořit vnitřní reformy v Turecku, které jsou nezbytné pro modernizaci a konsolidaci turecké demokracie. Europoslanci také vyjádřili lítost nad tím, že Turecko podle nich nevyužilo příležitost zahájit normalizaci a zlepšení vztahů s Kyprem během kyperského předsednictví.

Přijatý dokument rovněž zmiňuje problémy s domácím násilím na ženách, problém s nucenými svatbami, dětskými nevěstami, otázku ženských práv a rovnoprávnosti. EP naopak ocenil aktivní asistenci a humanitární pomoc Turecka uprchlíkům při vzniklé krizi v Sýrii. Zároveň však vyzval Turecko k větší koordinaci své zahraniční politiky s EU a užší spolupráci v rámci SZBP.¹⁶

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

UNIE PRO STŘEDOMOŘÍ: SETKÁNÍ PŘEDSEDŮ PARLAMENTŮ

Popis problematiky

V roce 2008 byla za francouzského předsednictví EU zahájena iniciativa Unie pro Středomoří, která měla oživit vztahy mezi EU a jejím jižním sousedstvím. Projekt se ale od počátku setkával s velkými problémy, které přinášelo např. souběžné členství arabských států a Izraele (např. po izraelském útoku na Gazu z přelomu let 2008/2009 byla setkávání v rámci této iniciativy přerušena),¹⁷ nověji také turbulence spojené s tzv. arabským jarem.

Aktuálně

Ve dnech 6. a 7. dubna 2013 se v Marseille konalo první setkání předsedů parlamentů států účastnících se Unie pro Středomoří.¹⁸ Podle předsedy Evropského parlamentu

¹⁵ Evropský parlament; Srbsko, Kosovo, Černá Hora: Evropský parlament apeluje na reformy a dobré sousedské vztahy; zpravodajství – rozšíření, 18. 04. 2013, [ZDE](#).

¹⁶ European parliament; The EU and Turkey must renew their mutual engagement, MEP's say, 18. 04. 2013, [ZDE](#).

¹⁷ Přehled SZBP červenec 2009, Unie pro Středomoří, [ZDE](#).

¹⁸ Jedná se o 43 států – EU27, západní Balkán, Turecko a země severní Afriky s výjimkou Libye, další informace [ZDE](#).

Martina Schulze, který setkání předsedal, se Unie pro Středomoří nachází na přelomu – založena byla jako mezivládní projekt, což podle Schulze upozaduje parlamenty a občany. Do budoucna je podle něho Unie musí zahrnout, nebo zanikne. V závěrečném prohlášení ze setkání¹⁹ se zdůrazňuje mimo jiné potřeba finanční podpory pro společné projekty v oblasti infrastruktury, vzdělání nebo podnikání žen a navrhuje se založení banky pro rozvoj Středomoří. Žádoucí by podle prohlášení bylo rovněž posílení spolupráce v oblasti vzdělání, vědy a výzkumu.²⁰

MALI: EUTM MALI, SÍTUACE V ZEMI

Popis problematiky

Dne 17. ledna 2013 bylo Radou schváleno rozmístění mise EUTM Mali, která se v dubnu 2013 dostala do své operační fáze. Výcvikové mise, která by prozatím měla trvat 15 měsíců, se účastní zhruba 550 vojáků z 23 zemí EU. Ti by měli vycvičit okolo 3 000 členů ozbrojených složek; prvních 670 maliských vojáků by mělo být schopno nasazení v severním Mali již na konci června 2013. Česká republika je přitom čtvrtým největším personálním přispěvatelem mise (po Francii, Španělsku a Velké Británii).²¹

EP: hodnocení mise a situace v Mali

Evropský parlament vyslal do Mali předsedu podvýboru pro bezpečnost a obranu Arnauda Danjeana (EPP, Francie), který se při své návštěvě (3.-5. dubna 2013) snažil zhodnotit její dosavadní fungování. Misi Danjean zhodnotil celkově kladně, uvedl nicméně, že podle jeho názoru je 15 měsíců příliš krátká doba a misi bude třeba prodloužit o jeden nebo dokonce o dva roky. Danjean se rovněž vyjádřil skepticky k prezidentským volbám, k nimž by mělo dojít v červenci 2013: podle něho neexistují žádné záruky, že volby proběhnou bezproblémově.²²

Komplexnější hodnocení situace v Mali představuje analýza prominentního think tanku International Crisis Group (ICG).²³ Podle zjištění ICG je situace na severu země stále velmi nejistá; v regionu Kidal drží kontrolu tuarežské hnutí MNLA (Národní hnutí za osvobození Azavadu). Maliská armáda je stále v tragickém stavu a kromě jiného páchá bezpráví na místních Arabech a Tuarezích, kteří jsou již předem pokládáni za nepřátele. Francouzská intervence sice posílila prozatímní vládu, ale vojenská junta, která v březnu 2012 provedla puč, si nadále udržuje vliv. Prezidentské volby, které by se měly konat v červenci 2013, se z důvodů technických, politických, ale i bezpečnostních pravděpodobně nebudou moci v tomto termínu konat. Podle

¹⁹ Závěrečné prohlášení setkání [ZDE](#) (ve francouzštině). Shrnutí výstupu setkání v anglickém jazyce k dispozici [ZDE](#).

²⁰ Europolitics 4321, Parliaments attempt to revive UfM, 9. 4. 2013.

²¹ Europolitics 4620, Training of Mali's armed forces begins, 8. 4. 2013.

²² Europolitics 4622, Time too short and political context difficult for EUTM – Danjean, 10. 4. 2013

²³ International Crisis Group, Mali: Security, Dialogue and Meaningful Reform, 11. 4. 2013, [ZDE](#). Pro podrobnější uvedení do problematiky situace v Mali viz též vybrané téma PI 2/2013 Vývoj v Mali a role maliské armády v současném konfliktu, [ZDE](#).

ICG rovněž hrozí další radikalizace veřejnosti, která vnímá francouzskou intervenci pozitivně, avšak má sklon ke kolektivnímu odsudku vůči Tuaregům a Arabům, kteří jsou bráni jako „teroristé“, „rebelové“ či „obchodníci s drogami“.

Podle ICG kořeny současné situace neleží v hrozbě terorismu, problému tuarežského separatismu nebo dělení sever/jih. Původní příčinou je spíše korupce a špatná správa. Podle ICG je nyní důležité zejména to, aby došlo k jednání mezi prozatímní vládou a MNLA. Mezinárodnímu společenství a prozatímní vládě se musí podařit přesvědčit MNLA o tom, že ozbrojený boj není řešením; prozatímní vláda pak nesmí klást pro zahájení jednání příliš tvrdé podmínky (např. odzbrojení MNLA). Zvláštní vyslanec EU v Sahelu by se měl angažovat v diskusi s dalšími aktéry o nových principech bezpečnosti v oblasti, založených na kontrole toků zbraní, nelegálních produktů, ale i lidí. Zajímavým momentem analýzy ICG je, že mise EU není v analýze zmíněna, tj. není považována za rozhodující faktor při řešení maliské krize – rozhodující je podle ICG mise AFISMA, která by měla v Mali setrvat (což předpokládá dostatečné financování), dokud nebude v zemi rozmístěna mise OSN.

EP: ZÁSADA OSN „ODPOVĚDNOST ZA OCHRANU“

Pozadí

Během svého zasedání dne 18. dubna 2013 se europoslanci začali zabývat novým konceptem OSN spočívajícím v „odpovědnosti za ochranu“ (Responsibility to Protect, R2P). Tato zásada, která byla začleněna do závěrečného dokumentu světového summitu OSN v roce 2005, rozpracována v několika zprávách generálního tajemníka OSN a přijata v rezoluci Valného shromáždění OSN 7. října 2009, by mohla poměrně zásadním způsobem změnit dosavadní vnímání suverenity států a uplatňování mezinárodního práva.

Hlavním oficiálním cílem zásady „odpovědnosti za ochranu“ je učinit krok vpřed směrem k zajištění míru ve všech oblastech světa. **Zásada stanoví, že všechny státy jsou povinny chránit své občany před genocidou, válečnými zločiny, etnickými čistkami a zločiny proti lidskosti.** Zásada je dále založena na třech základních principech:

1. stát nese primární odpovědnost za ochranu svých obyvatel;
2. mezinárodní společenství musí státům pomoci při plnění těchto povinností;
3. pokud stát při ochraně svých obyvatel zjevně selže nebo sám páchá násilí na svém obyvatelstvu, má mezinárodní společenství plnou odpovědnost přijmout kolektivní akci.

Jinými slovy, tato koncepce zakotvuje do mezinárodního práva nové principy, které plně legitimizují použití mezinárodní vojenské intervence v problémových státech, které selhaly v ochraně vlastního obyvatelstva, za předpokladu, že byly vyčerpány všechny civilní donucovací prostředky a samozřejmě s důrazem na prevenci vzniku konfliktů v podobě rozvojové pomoci a potírání chudoby, podpory vzdělání, důrazu

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

na lidská práva, fungování právního státu a potírání nelegálního obchodu se zbraněmi, atd.

Klíčovými argumenty pro vznik této koncepce bylo selhání mezinárodního společenství ve Rwandě v roce 1994, ale i současné krizové situace, např. v Sýrii, nebo zásah v Libyi v březnu 2011, kdy bylo poprvé v dějinách přímo odkázáno na některé principy zásady v odpovědnosti za ochranu obyvatel.

Aktuálně

Aktuálně se tímto konceptem zabývá Evropský parlament (EP), který k němu dne 18. dubna 2013 přijal usnesení. EP doporučuje Komisi, Radě, Evropské službě pro vnější činnost i členským státům, aby EU aktivně prosazovala tento koncept na mezinárodní scéně a posílila tak svou roli globální civilní velmoci. R2P by se podle EP mělo stát univerzální normou mezinárodního práva. Europoslanci vyzvali k přijetí „interinstitucionálního konsenzu o odpovědnosti za ochranu“, ve kterém by EU stvrдила své závazky a podporu v oblasti dodržování lidských práv a humanitárního práva. Parlament rovněž navrhl začlenit hodnocení rizikových faktorů souvisejících s ochranou obyvatelstva do všech sfér vnější politiky EU a strategických dokumentů pro jednotlivé regiony a zařadit prevenci do dialogů se třetími zeměmi, v nichž hrozí rizika těchto trestných činů a porušování práv. Na závěr přijatého dokumentu Parlament pověřil vysokou představitelku Unie, aby do šesti měsíců předložila analýzu a konkrétní akční plán obsahující závazná opatření, který nastíní kroky k přijetí interinstitucionálního konsenzu.²⁴

²⁴ Evropský parlament, Doporučení Evropského parlamentu Radě ze dne 18. dubna 2013 k zásadě OSN spočívající v „odpovědnosti za ochranu“ (R2P), 18. 04. 2013, Štrasburk, [ZDE](#).